

Abstrakt

Sporné otázky nutné obrany v judikatuře

Tato diplomová práce se zabývá nutnou obranou v českém trestním právu. Zaměřuje se na několik vybraných sporných otázek, které soudy v praxi řeší při aplikaci ustanovení o nutné obraně. Tyto sporné otázky jsou v této práci zkoumány právě na základě rozboru relevantní judikatury českých soudů.

V prvních dvou částech se práce věnuje popisu institutu nutné obrany z teoretického hlediska. Nejprve jsou v ní obecně přiblíženy okolnosti vylučující protiprávnost a význam institutu nutné obrany. Následně práce popisuje, jak jsou podmínky a meze nutné obrany vymezeny v zákoně. Nejdříve se věnuje útoku, proti kterému může směřovat nutná obrana, a poté podmínkám samotného obranného jednání. Nakonec se zabývá intenzivním a extenzivním excesem z nutné obrany, a poté ještě institutem putativní nutné obrany.

Dále se již práce věnuje vybraným sporným otázkám nutné obrany v judikatuře. V každé z osmi kapitol v této části je nejprve stručně popsáno, v čem spočívá daná sporná otázka a poté jsou k ní prezentovány relevantní judikáty. Jednotlivé judikáty jsou popsány a následně analyzovány z hlediska zkoumané sporné otázky, případně i porovnány mezi sebou.

První spornou otázkou, které se práce věnuje, je stanovení okamžiku skončení útoku, jehož přesné určení je podstatné z toho důvodu, že po něm již není nutná obrana přípustná. Dále se práce věnuje přípustnosti nutné obrany proti jednání úředních osob, která má svá specifika od ostatních případů nutné obrany. Tato kapitola se zabývá i související problematikou nutné obrany proti jednání zaměstnanců bezpečnostních služeb. Třetí spornou otázkou je vztah nutné obrany a rvačky, které se mohou v některých případech zdát podobné, ale jejich podstata je zcela odlišná. Dále se práce věnuje podmínce subsidiarity v rámci nutné obrany. Pátou spornou otázkou je posuzování proporcionality mezi zájmem napadeným útočníkem a zájmem porušeným v nutné obraně. Následně se práce věnuje případům, kdy se obránce brání se zbraní proti neozbrojenému útočníkovi, a poté i případům nutné obrany se střelnou zbraní proti neozbrojenému útočníkovi. Sedmá kapitola se zabývá putativní nutnou obranou a hodnocením omylu obránce o splnění podmínek nutné obrany. Osmou a poslední spornou otázkou, které se tato práce věnuje, je problematika automatických obranných zařízení, především závaznému stanovisku Nejvyššího soudu ČR v této otázce.